

כ"ט בסיון

25 ביוני

יום ד'

אחמול נגמרה ישיבת הועדה הפוליטית, בישיבה האחרונה

לא השתתפתי מחוץ עייפות, ביוסני ההסתדרותי רשמתי את פרטי הדברים

ושלחתי לחברים בארץ, הבוקר נחאסף החצי הציוני של הועדה - בלומר

כל הועדה מלבד שנים שלשה "לא-ציונים". דנו על קונגרס. גולדמן דרש קריאת קונגרס ציוני מן המניין. פרבשטין קונגרס שלא מן המניין. אני התנגדתי. קריאת קונגרס מחייבת השקעה כל האנרגיה הציונית בהפצת שקלים. ובמלחמה בחירות - במסך החדשים הקרובים, בשעה שהמצב הפוליטי המסוכן מחייב רכוש כל המאמצים של היהדות לפעולה פוליטית כלפי חוץ. סכנת המצב נובעת מהעובדה שלפני דעת הקהל האנגלית והעולמית העמדה שאלת א"י בחחומיה הגיאוגרפיים, שבחוכה האינטרס המכריע הוא של הרוב הערבי. לעומת זאת עלינו כרגע להציג בפני העולם בכל היקפה, חריפותה וטרגיותה את שאלת העם היהודי בתורבנו הכלכלי והלאומי ברוסיה ופולין. העולם צריך להבין ששאלת העליה היא שאלת החיים והמוות של המוני יהודים, וגזרת העליה הזמנית פגעה במספר יותר גדול של אנשים מאשר כל הנישול כביכול של הערבים בארץ. הגזרה ועמדת הממשלה עלולות להפחיד את בעלי ההון ולהפסיק מפעלים שכבר התחילו ושקומדים להקשות. משבר כלכלי בתקופה חסורה זו עלול לתח סכנה ניצחת לכל עמדתנו הפוליטית. עצם קונגרס עכשיו לא ישיש דימונסטריציה כלפי חוץ אלא להיפך יגלה את החולשה והניגודים הפנימיים שלנו. הקונגרס יעסוק בריב המפלגות ובשאלת ההנהלה. התאשמה של האופוזיציה שמחוסר אומץ לב לא קוראים קונגרס - אינה צריכה להפחיד. אין זה אומץ לב לפחד מאשמת חוסר אומץ לב. ההנהגה חייבת לעשות מה שהרגע מחייב ולא להראות שאינה כפחדת. בעד התצעה לקרוא קונגרס רגיל הצביע רק אחד - גולדמן. בעד קונגרס לא רגיל הצביע החצי. סתוך הסתבכות זו נחשבת החלטה מפתיעה לבסוף שקוראים קונגרס רגיל עד החילת שנה 1931,

והוה"ם הציוני שיהאסף באוגוסט יחליט על חמקום והזמן. נגד
הצבעתי רק אני. אלה שהצביעו בעד הצעה זו בניגוד להצבעתם
הראשונה עשו זאת מחוך הנחה שהוה"ם הציוני יחליט שהקונגרס לא
יקרא. אני הצעתי שנניח להנהלה לקרוא קונגרס לא רגיל אם חוסר
המצב יחייב זאת. ויצמן בעצמו הציע שיחלט על קריאה קונגרס
רגיל, למען שיהיה בידו נשק להודיע לסמשלה שהוא מתפטר בפני
הקונגרס. הוא אינו מאמין בשנוי המצב הפוליטי לטובה ואז יצטרך
להתפטר ולהעביר את ההנהלה לארץ אחרת.

אחרי הישיבה התאספה ההנהלה והחליטה על קריאה הקונגרס.
ויצמן קם, אך קבל את דעה שאר חבריו.

ויצמן קבל מכתב מורבורג. הוא נומה להסתלק כי אינו
מסכים לפוליטיקה הערבית. גברה עליו השפעת מגנס. כנראה שהנציב
מסייע בידי מגנס והקבוצה האמריקנית. סימן לכך רואים גם בשני
האווירונים שניתנו להכסטר, שאחר את הרכבת, לעוף לאלכסנדריה,
בשבילו ובשביל הבגד שלו. על-פי הצעה פנתה מלגה ויצמן לליפסקי
שיסכים לקרבנות ובלבד שיחזירו את ברנדיס.

נפגשתי במקרה את הגברת ייקבס וסולו דיפול שבאו לוועידה
ויצו. גם היא דורשת החזרת ברנדיס. הוא יהיה האיש היחיד שחיה
לו חשפעה פוליטית.

קפלנסקי נפגש היום עם סנל בפרלמנט. ספר לו שהיתה היום
ישיבת האכסוקוטיבה שבה הגיש גיליס את המחאות המרובות שנחקלו

מחשדירות פועלים יהודיות נגד גזרת העליה, סגל השתתף בוכות ואמר
שמעשי הממשלה היא טעות מרה. בישיבה השתתפו שלשה מיניסטרים. סגל
מלא מרירות על שהממשלה לא התחשבה כלל עם דעתו ואינה מחינצת אחר.
הוא מתרעם גם על החשבה של שטין הסדרות המיד על הדו"ח, מבלי
לציין שהמבוקר הוא רק הדו"ח של הרוב. מקדונלד התפטר מגזירות
המפלגה והנדרסון קבל משרה זו באופן זמני.

ל' בסיון
26 ביוני
יום ה'

מזכירו של מפלגה הודיע היום טלפוניית לדוב שפסילר
יקבל אותי מחר בשלוש וחצי במשרד המושבות. יש להבין מדברי המזכיר
שהשיתה תהיה כמו שרציתי בלי השתתפות סקידים. אם הזמן יספיק
אברר אחר את שאלת העליה מצד הגולה ומצד הארץ בקשר עם שאלת העבודה
העברית הערבית בארץ, אח הדוקטרינה של הספר הלבן בדבר הקונפליקט
של אינטרסים ויחסינו אנו לשאלת הערבית והשל יחוח של סימפסון.
פנחס רוצה שאברר לו גם את דבר האבטונומיה הלאומית, שאלת הקרקע
וחסכס עם הערבים.

הבוקר שוחחנו עם ויצמן - קפלנסקי, פרוסקין, רמז ואנכין.
החיעצנו על המצב באמריקה. ויצמן סובר שעכשיו אין מקום לנסיעה
לאמריקה, מפני ימי הפגרה הקייציים. לדעתו צריכה הממשלה ללכת
בעבור חדשים. ורבורג יבוא ביולי לאירופה. טלגרף לליפסקי שישלים